

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

22 juli 2003

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met het verdrag nr. 160
betreffende arbeidsstatistieken, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie
tijdens haar eenenzeventigste zitting in Genève op 25 juni 1985**

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. Algemene inleiding

De Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) werd opgericht in 1919 tijdens de Vredesconferentie van Versailles. De opdracht van de IAO bestaat in het verbeteren van de sociale toestand van de werknemers en is gebaseerd op de overtuiging dat duurzame en universele vrede niet kan bestaan zonder sociale gerechtigheid. Het belangrijkste kenmerk van de IAO is haar tripartisme : de IAO is de enige internationale organisatie waarin werkgeversorganisaties, werknemersorganisaties en regeringen zeten. De IAO telt 175 leden en heeft de klassieke structuur van een gespecialiseerde instelling van de Verenigde Naties : een algemene vergadering (de Internationale Arbeidsconferentie) ; een beheerraad en een secretariaat (het Internationaal Arbeidsbureau).

Tot de belangrijkste activiteiten van de Internationale Arbeidsorganisatie behoren het vastleggen van internationale arbeidsnormen en het toezien op de implementatie van deze normen. De arbeidsnormen van de IAO nemen de vorm aan van conventies of aanbevelingen. De conventies zijn internationale verdragen, bindend voor de IAO-lidstaten die ze ratificeren. De aanbevelingen zijn niet-bindende instrumenten, bedoeld als richtlijnen voor het nationaal beleid. De IAO heeft reeds meer dan 180 conventies en meer dan 190 aanbevelingen aangenomen. Begin 2003 heeft België 90 conventies geratificeerd.

2. Het doel van de instemming en de algemene draagwijdte van het verdrag

Op 25 juni 1985 werd in Genève het verdrag nr. 160 betreffende arbeidsstatistieken aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie.

Zowel de ontwikkelde als de ontwikkelingslanden hebben behoefte aan betrouwbare arbeidsstatistieken, in het bijzonder met het oog op de planning van en het toezicht op de sociale en economische vooruitgang, alsook met het oog op de arbeidsverhoudingen.

Het verdrag vervangt het verdrag nr. 63 van 1938 betreffende de statistieken van lonen en arbeidsduur in de voornaamste takken van het mijnbedrijf en andere industrieën, met inbegrip van het bouw-

bedrijf, het uitvoeren van water-, spoorweg- en wegenbouwkundige werken, en in de landbouw.

Het verdrag is reeds internationaal van kracht en het draagt geen nieuwe beleidsmatige elementen aan. Het schetst eerder een ruim kader en heeft geen wijzigingen in het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid tot gevolg. Het enige nieuwe beleidsaspect is het internationaal signaal dat gegeven wordt door het federale België via de ratificatie van het verdrag. Dit is niet onbelangrijk in het licht van het debat over de liberalisering van de wereldhandel.

3. Artikelsgewijze toelichting van het verdrag

Deel I. Algemene bepalingen

Artikel 1 stelt dat elke lidstaat die het verdrag bekrachtigt, zich ertoe verbindt om regelmatig basisstatistieken inzake arbeid te verzamelen, samen te stellen en te publiceren. Die statistieken moeten geleidelijk uitgebreid worden tot beroepsbevolking, werkgelegenheid en werkloosheid, opbouw en verdeling van de beroepsbevolking, gemiddelde inkomsten uit arbeid en arbeidsduur, loonopbouw en -verdeling, arbeidskosten, consumptieprijnsindexcijfers, uitgaven en inkomsten van gezinnen, arbeidsongevallen en beroepsziekten en arbeidsconflicten.

Artikel 2 bepaalt dat elke lidstaat daarbij rekening moet houden met de meest recente, onder auspiciën van de IAO vastgelegde normen en richtlijnen.

Volgens artikel 3 moeten de representatieve organisaties van werkgevers en werknemers geraadpleegd worden.

Artikel 4 stipuleert dat de publicatie over gegevens met betrekking tot een individuele statistische eenheid niet verplicht is.

Artikel 5 stelt dat elke lidstaat zich ertoe verbindt om de statistieken en de informatie met betrekking tot de publicatie ervan, kenbaar te maken aan de IAO.

Artikel 6 bepaalt dat gedetailleerde beschrijvingen van bronnen, begrippen, definities en methodes moeten vervaardigd en geactualiseerd worden, in kennis moeten gebracht worden van de IAO en gepubliceerd worden.

Deel II. Basisstatistieken inzake arbeid

Artikel 7 stelt dat statistieken over beroepsbevolking, werkgelegenheid, werkloosheid en zichtbare onderbenutting van arbeidskrachten representatief moeten zijn voor het land als geheel.

Volgens artikel 8 moeten statistieken over de beroepsbevolking zo worden samengesteld dat zij representatief zijn voor het land als geheel, dat zij zich lenen voor een gedetailleerde analyse en dat zij als referentiekader kunnen dienen.

Artikel 9 handelt over statistieken inzake inkomsten uit arbeid en arbeidsduur.

Artikel 10 gaat over statistieken inzake loonopbouw en -verdeling en artikel 11 over arbeidskosten.

Artikel 12 stelt dat consumptie-indexcijfers moeten berekend worden.

Artikel 13 behandelt de statistieken inzake uitgaven en inkomsten van gezinnen.

Artikel 14 bepaalt dat statistieken moeten samengesteld worden over arbeidsongevallen en beroepsziekten.

Artikel 15 stipuleert dat statistieken moeten opge maakt worden over arbeidsconflicten.

Deel III. Aanvaarding van verplichtingen

Artikel 16 stelt dat elke lidstaat die het verdrag bekrachtigt, de verplichtingen die uit het verdrag voortvloeien, aanvaardt. Bij de bekrachtiging moeten de lidstaten vermelden ten aanzien van welk artikel of van welke artikelen van Deel II het de uit het verdrag voortvloeiende verplichtingen aanvaardt.

Volgens artikel 17 kan elke lidstaat het gebied, bestreken door de statistieken, beperken tot bepaalde categorieën van werknemers.

Artikel 18 stelt dat het verdrag een herziening is van het verdrag uit 1938.

Deel IV. Slotbepalingen

Artikel 19 bepaalt dat de officiële bekrachtigingen van het verdrag moeten meegedeeld worden aan de directeur-generaal van het Internationaal Arbeidsbureau die ze dan registreert.

Volgens artikel 20 is het verdrag slechts bindend voor die IAO-lidstaten die hun bekrachtiging door de directeur-generaal lieten registreren. Het verdrag treedt in werking, twaalf maanden nadat de bekrachtiging van twee lidstaten door de directeur-generaal geregistreerd werd. Daarna treedt het voor iedere lidstaat in werking twaalf maanden na de datum waarop zijn bekrachtiging geregistreerd is.

Artikel 21 stelt dat het verdrag kan opgezegd worden na afloop van een termijn van tien jaar na de datum waarop het in werking is getreden. Zonder opzegging wordt het verdrag voor een nieuwe termijn van tien jaar verlengd.

De directeur-generaal van het Internationaal Arbeidsbureau stelt volgens artikel 22 alle lidstaten in kennis van de registratie van alle bekrachtigingen en opzeggingen.

Artikel 23 bepaalt dat de directeur-generaal alle bijzonderheden inzake bekrachtigingen en opzeggingen ter registratie meedeelt aan de secretaris-generaal van de Verenigde Naties (VN).

Artikel 24 stelt dat de raad van beheer van het Internationaal Arbeidsbureau indien nodig aan de Algemene Conferentie verslag kan uitbrengen over de toepassing van het verdrag. De raad van beheer onderzoekt ook of het wenselijk is de herziening van het verdrag op de agenda van de Conferentie te plaatsen.

In artikel 25 wordt bepaald dat, wanneer de Conferentie een nieuw verdrag aanneemt met betrekking tot voorliggende materie – tenzij uitdrukkelijk anders wordt bepaald – de ratificatie van het nieuwe verdrag de onmiddellijke opzegging van het oude zal inhouden. Op het ogenblik van inwerkingtreding van het nieuwe verdrag, zal het oude niet langer geratificeerd kunnen worden. Het huidige verdrag blijft wel van kracht voor de lidstaten die het nieuwe verdrag niet ondertekenen.

Artikel 26 stipuleert dat de Franse en de Engelse versie een gelijke authenticiteit hebben.

4. Gemengd karakter van het verdrag en relevantie voor Vlaanderen

Het IAO-verdrag nr. 160 betreffende arbeidsstatistieken is een gemengd verdrag waarbij de bevoegdheden van zowel de federale overheid als van de gewesten en de gemeenschappen worden uitgeoefend.

De federale overheid is bevoegd voor het statistisch geheim, indexcijfers, het inkomensbeleid, de arbeidsduur, arbeidsongevallen en beroepsziekten en arbeidsconflicten. De bevordering van de werkgelegenheid valt onder de bevoegdheid van de gewesten terwijl uitgaven van de gezinnen een gemeenschapsaangelegenheid zijn.

5. Verloop van de procedure op internationaal, federaal en Vlaams niveau

Het verdrag werd aangenomen op 23 juni 1975 en trad in werking op 17 oktober 1991. Begin 2003 is het reeds door 45 landen geratificeerd.

In zijn vergadering van 21 juni 2000 keurde de WGV de aangepaste lijst van gemengde IAO-verdragen goed. Die beslissing werd op 10 oktober 2000 door de ICBB bekrachtigd.

6. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en van de Raad van State

De SERV bracht op 12 november 2002 advies uit. De SERV vindt het positief dat de Vlaamse regering het belang onderkent van de ratificatie van IAO-normen en meent dat Vlaanderen en België als regio en klein land een voorbeeldfunctie kunnen opnemen. De Vlaamse sociale partners wijzen erop dat de ratificatie van de IAO-verdragen niet enkel een signaalfunctie heeft, maar dat Vlaanderen er zich van bewust moet zijn dat de verdragen ook de verplichting inhouden om zich aan de bepalingen in de verdragen te houden.

De SERV betreurt dat de memories van toelichting bij de ontwerpdecreten zich enkel toespitsen op de juridische aspecten van de bevoegdheidsverdeling binnen de Belgische context. Bovendien is de analyse van de bevoegdheidsverdeling die gegeven wordt erg rudimentair en voor sommige aspecten precair en onvolledig.

De SERV betreurt dat er voor geen enkel verdrag een toetsing gebeurde van de Vlaamse regelgeving aan de voorliggende IAO-verdragen.

Ten slotte wil de SERV ook opmerken dat de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling (VDAB) weliswaar een zeer belangrijke speler is op het vlak van arbeid en werkgelegenheid, maar niet de enige.

De SERV heeft de behoefte aan accurate statistieken steeds benadrukt en is via het VIONA-pro-

gramma dat mee aangestuurd wordt door de Vlaamse sociale partners, betrokken bij de invulling van dit verdrag. Vermits in het kader van de Europese politiek van de open coördinatie, de benchmarking en monitoring steeds belangrijker worden, zal de behoefte aan het ontwikkelen van indicatoren en targets in de toekomst alleen nog maar groter worden. De SERV dringt aan op een goede afstemming bij het verzamelen van de statistieken opdat bijkomende lasten voor de ondernemingen kunnen vermeden worden.

Het advies werd op 11 december 2002 bekrachtigd door de Raad van de SERV.

In zijn advies van 27 maart 2003 stelt de Raad van State dat het aangewezen is om in het opschrift van het decreet het nummer van het verdrag te vermelden teneinde de identificatie van het verdrag te vergemakkelijken. Het ontwerp van decreet werd in die zin aangepast.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme,

Renaat LANDUYT

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government,

Patricia CEYSENS

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met het verdrag betreffende arbeidsstatistieken,
aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie
tijdens haar eenenzeventigste zitting in Genève op 25 juni 1985

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme en de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

Artikel 2

Het verdrag betreffende arbeidsstatistieken, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar eenenzeventigste zitting in Genève op 25 juni 1985, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

De Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme,

Renaat LANDUYT

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting,

Jaak GABRIELS

ONTWERP VAN DECREET

*De Vlaamse minister van Economie,
Buitenlands Beleid en E-government,*

DE VLAAMSE REGERING,

Patricia CEYSENS

Op voorstel van de Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme en de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

Artikel 2

Het verdrag nr. 160 betreffende arbeidsstatistieken, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar eenenzeventigste zitting in Genève op 25 juni 1985, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel, 13 juni 2003.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

*De Vlaamse minister van Werkgelegenheid
en Toerisme,*

Renaat LANDUYT